

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
 на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
 на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
 на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 16 франків
 Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділі і руских свят о год. 6-й пополудні.
 Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.
 Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

— Кінціше число «Руслана» висилаємо на оказ. Хто не хотів би бути нашим передплатником, зволить его нам ласкаво відослати. Наших дотеперішних передплатників просимо о ширене «Руслана» і приєднуванє для него нєсєх абонентів. Передплата «Руслана» кєштує річно 10 зр. (20 корон), пєрічно 5 зр. (10 корон), чвертьрічно 2 зр. 50 кр. (5 корон), місячно 85 кр. (1 кор. 70 сотиків).

Русини в XIX. столїтю.

(Огляд в птичїм летї.)

(+) Не думаємо заводити суперечки про те, чи XX. столїте починає ся з новим роком 1900, чи 1901-им, хоч на сю тему вела ся доволї широка розправа і по дневниках, хоч навіть Папа, цїсар Вільгельм та річпосполита Швайцарска вважають сей рік почином XX. столїтя; так як перед сотнею лїт себ то 1800 генїяльний Шїлер повитав Гетого, з новим столїтем. Для нас в тїй хвилї се річ мало важна, чи вважати рік 1900 почином нового столїтя; ми радо погодимо ся в тїм і з людьми противного погляду, бо як і станемо на їх поглядї — то минає на всякий спосіб з сим роком сто лїт нашого народного житя, сто лїт наших народних змагань, нашої народної роботи. Сеж дає нам привід, щоби хоч в птичїм летї глянути позаду себе на ті столїтні народні змаганя, на ту нашу працю, на наше народне житє.

Кожний тямучий господар, кожний тямучий чоловік робить огляд своєї цілорічної роботи, своїх заходів і змагань, а що у звичайного чоловіка рік, се в приближеню столїте в розвитку народу. Такий огляд столїтних заходів і змагань, столїтної роботи народної доведе нас конечно до зрозумїня і оцінки дотеперішних наших придбань, нашого народного дорїбку, але й викаже нам заразом наші хиби і недостачі. З того вийде очевидно для нас деяка поука, чого нам ще добивати ся, які хиби обминати, які недостачі доповнювати, та в загалї, яким шляхом нам дальше простувати до нашої народної мети. Однак нехай наші читателї не вимагають від сєх статей основного, вичерпуючого образу нашого народного житя — се річ істориків або істориків літератури й культури, а не дневникарського огляду, який ми бажаємо подати буквально в птичїм летї.

Знемоціла в тяжкій довголітній борбї і заражена недугами, якими страдала Рїчпосполита польска, дістала ся Україна-Русь, розпайована на двї половини, під руку двох могутних володарів — Україна (в тїснійшому розумїню слова) під московського, — Галичина під австрійського. Знемочию, знищенєм останків самостїйности України, здавало ся, завмерло і житє і свїдомість українсько-русского народу, котрого нинї в самїй Росїї числять більш 25 мїліонів. Та не умер, не пропав на віки там наш народ, він лише обумер, щоби пробудити ся до нового житя. Таки на далекім сходї нашого рїдного краю зїшло сонце нашого народного відродженя, що будило щораз дальше на захід положенї окраїни Руси

до нового житя. Новочасна ідея національности, викликана ідеєю свободи і рївноправности в західній і середній Европї, потрясла і обумерлим українсько-русским велитом і пробудила его з тяжкого сну. Национальна ідея воплотила ся передовсїм в живїй народній мовї, що явила ся найголовнїшою і найвиразнїшою прикметою народности.

Як чоловік з тяжкого просоня не має повної свїдомости того, що округи него діє ся, не може ще глянути сьмілим і певним поглядом, так і серед українсько-русской суспїльности не було зразу тої народної свїдомости, не було ясного і виразного зрозумїня задач і дорїг, якими належало би йти до осягненя народної мети. Перший твір українського народного письменства списаний Котляревским живою мовою прибрав ся у форму жартобливої народїї, з котрої лише декуди проглядають яснїйші промінї народної свїдомости, а хоч і наслідники Котляревского, як Артемовский-Гулак, Квітка-Основяненко і ин. також ще не зовсїм ясно і виразно означували задач і мету українсько-русской народности, все-ж таки їх твори були непєречним доказом, що українсько-русский нарїд починає почувати ся самим собою, оживає з вікового сну до нового житя і змагає до того, щоби посеред иньших славянських народностей виявити свою окремішну індивідуальність народну.

У всїх тих змаганях і проявах бачимо ще багато романтизму і сентиментального народолюбства, аматорства української етнографїї й історїї, одушевленя колишньою славою Гетьманьщини або сатиричного глузования з усього, що суперечило українському розумови, а все-ж таки видно в тїм змаганя до виразу своєї народности, хоч ті змаганя ще не мають певної скристалїзованої форми — українсько-руска народність пробуджена наново до житя починає доперва формувати ся на новочасних основах.

(Далї буде.)

Жиди між Гуцулами.

Недавно подали ми за «Громадським Голосом» три образки жидівської лихви між Гуцулами, не то толерованої, але прямо попираної властїями. Нинї подаємо формальну студию о. Ів. Попеля, нараха з Довгополя, яко один більше доказ, в який спосіб уміють жиди з богатого господаря зробити крайного нуждаря. Студия освїтлює нам також, де Жиди находять помїч в експлюатації нашого мужика. На допись о. Ів. Попеля звертаємо спеціально увагу буковинських, руских послїв. Може они успіють довести до сего, щоби виновників Жидів потягнуто до судової відвїчальности.

Прим. Редакції.

Справа «продажи» полонини «Гребенище», власности Павла Павучека Петрового з Яблониці буковинської Salamon-ови vulgo Schlom-i Schärf-ови в Яблониці буковинській.

I.

Сеї осени подавали собі з уст до уст Гуцули таку радісну новину: «Взєли! взєли всїх трех заланцованих (закованих) паничї (жандарми), а межи ними «бурґера» Дудякового сина і

повели до Путилова! Може Бог змилуєсь, та не ме вже нас, сараків Гуцулів, та плюгава жидова збиткувати!» — Се чув і я також нераз, та брав се на рахунок гуцульских сплетень, до котрих Гуцули не тїлько надто похопні, а ще більше спосібні. Коли-ж Гуцули свої радісні надїї, на увільненє від пявок Жидів не тратили, став я слїдити, чи се факт, чи фантазия? Я довідаєсь, що дійсно жандарми відставили 3 Жидів за те, що підступним способом видурили полонину від Гуцула за ні-за-що, та що о се ведє слїдство. Хоть мене завірувано з стороны оповїдаючих, що факт, розказаний ними вірно, хоть я навіть на тїй підставі написав допись, то однак я старавсь у жерела дізнатись правди. По довгих короводах прийшов до мене покривджений Гуцул, розповів свою «сторїю» з Жидом 15. і 16. грудня з перервами, і я побачив, що менї подано «трєте через десяте», через що я відніє ся, щоби уступ в дописи за того Гуцула пропустити, «бо подам докладно факт».

Щоби представити точно мартирольогію того Гуцула, а таких Гуцулів найдєсь багато, над'ужию терпеливости Впов. Читачів, бо мушу доказати, що сини переймили науку від батьків, що «David Schärf роди «Соломона» vulgo Schlom-i Schärf-a оть Surek-i». В тїй цілї попереджу оповїданє Гуцула про найновїшу его «сторїю» давнїйшими его «сторїями», як то «Жиди мене упоїли і вігулили (вимантили) від мене лїси за ні-за-що». Наведу дословно три его контракти аренди. Щоби увагу Впов. Читачів удержати без перерви, подам розстрїлєними буквами разячі місця, (хоть властиво годило би ся цілий факт розстрїлєними буквами описати), а в деяких місцях буду подавати свої уваги, яко обзнакомлений з місцевими обставинами і через се вийде гуцульска кривда у властивім свїтлї.

I. контракт аренди, виготовлений здаєсь у нотаря на Вижицї.

Storona persza: Kontrakt arendy.

Wid Petra (а Павло наймає — Іван Попель, Pawuczieska Petrowoho danyj Mendlowy Littmanowomu i Dawydowy Szerfowy (synowy Mojsy Josefa).

I-o. Jak świadczyt' arkusz widanyj z c. k. bukowynskoi indemnizacyjnoji komisiji krajewoji Mychajło Pawucziesk Ołeksyn i Petro Pawucziesk Ołeksyn mały worosnyj (вспільний I. П.) lis u Jebłownicy z wołoskoho boku Czeremoszy na Hrebenyszczu, zapysanyj u pomiri katastralnym z r. 1854 i 1866 pid Nr. top. 1758/9, na miru toho lisa bilsze abo mensze sto szist'desiet' i wisim hektariw (168 hktr.).

Tym lisom Mychajło i Pawło Pawuczieske podilyty se po połowyni i pry tym podily distala se Mychajłowy Pawuczieskowy tota połowyna, szo ide na zapad' soncia, a Petro Pawucziesk distaw połowynu dolisznu, to je totu, szczo do wschodu soncia. Horiszna połowyna seho lisa t. j. Mychajłowa Pawuczieskowa perejszła widtak wže na Pawła Pawuczieska syna Petrowoho.

II-o. Teper Pawło Pawucziesk Petriw puskaje totu horisznu połowynu lisa pid Nr. topogr. 1758/9 z r. 1854/66 w Jebłownicy z wołoskoho boku Czeremoszy na Hrebenyszczu u meziach ponyżej opysanych, Mendlowy Roznerowy i Dawydowy Szerfowy w arendu na 25 kažu! Dwacit' i piet' rik, to je wid sehodnischnoho dnia až do dewiat'najcitho Junija Tysiacz dewiet'sot druhoho (1902) roku (storona druha) i pozwolejet Pawło Pawucziesk Petriw, szohy Mendel Rozner i Dawyd Szerf sobi tot lis wirubały i wiwezły u tych dwacit' piet' rokach.

2 зр. 50 кр.

коштує добре ходячий

НІКЛЬОВИЙ ГОДИННИК

з порушаючою ся всназівною секундовою.

5 зр. Женевский

ремонтаровий

з золота Plaque є однимим годинником, гальванічно позолоченим 14-каратним золотом котрий кожний опівить на 50 зр. — В дійсности коштує той годинник з відекакуючою покривкою, богатх гравірованою з безуспівною гваранцією, тревалости і доброго ходу на 5 літ. Ціна 5 зр.; з анкромим верхом і з покривкамн 7 зр.; правдиво срібний ремонтаровий годинник з 15 нам'ями, з срібними і богато гравірованими срібними покривками, узваний за найліпший 9 зр. 75 кр. 14-каратний золотий дамський годинник 12 зр.

Дуже модний і елегантний ланцюжок з золота Plaque для панів і пань 2 зр.

1 зр. 95 кр.

БУДИЛЬНИК (Baby Wecker)

15 см. високий, з нікльованою скринькою анкромим ходом з регулятором, докладно ходячим. з освітленим циферблатом 2 зр. 20 кр., з календарем з порушаючими ся фігурами, як: колушча дівчина, швед, коваль, різник; 2 зр. 80 кр.

Всімляе за посліплатю. Єсли річ не подобаєсь, грші звертає.

Богато ілюстрований ціпник висилає по присллі 5 кр. марки поштової.

UBREN-EXPORT

M. RUDOLPH, WIEN, IXI.

Berggasse Nr. 3.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
1:30	6:10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова		6:20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава		
1:50	6:50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно		6:15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний		
	7:10	з Зимної-води		6:30	» » » дв. Підзамче		
	7:40	з Янова		6:30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави		
	7:55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		8:45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа		
	7:44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче		9:10	до Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)		
	8:05	» » » на дв. головний		9:25	до Янова		
	8:15	з Сокала, Рави рускої		9:35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.		
	9:00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:53	» » » дв. гол.		
	11:15	з Ярослава і Любачова		10:10	до Безця, Рави рускої, Сокала і Любачова		
	11:55	з Іцкан, Чернівців і Станиславова		12:50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята		
	1:01	з Янова		2:15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята		
	1:40	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно		9:45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)		
2:20	5:15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів			
2:35	5:40	» » » на дв. голов.		3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.		
	5:55	з Сокала, Белця і Любачова		3:15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.		
				3:20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.		
				3:26	до Брухович		
				5:25	до Ярослава		
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова		6:21	до Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави		
	6:20	з Іцкан, Сучави		6:40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.		
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня шоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята		6:50	до Янова від 1. черв. до 15. вер. т. в дні б.		
	7:58	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. септя до 10. вересня вкл. шоденно		7:00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша		
	8:15	з Брухович від 1. липня до 15. вересня шод.		7:10	до Сокала і Рави рускої		
	8:14	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.		7:20	до Тернополя дворець головний		
	9:21	з Кракова (Відня, Берліна), Сяока, Пешту		7:42	» » » дворець Підзамче		
	9:55	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави		7:47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900		
12:30	10:10	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.		8:35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. шод.		
	10:25	» » » на дв. голов.		9:10	» » » 1. чер. до 30. жов. вкл. і св.		
	10:30	з Лавочного (Пешту) Хирова		2:36	10:40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	12:10	зі Скольного, Калуша		10:50	до Кракова (Відня, Варшави), Ся на		
	3:05	з Підволочиск і дворець Підзамче		11:10	до Підволочиск, Бродів дв. голов.		
	3:30	» » » дворець головний		11:32	» » » дв. Підз.		
2:16	6:00	з Кракова (Відня), Самбора, Сяока		4:10	до Кракова (Відня, Берліна)		
				5:50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня		

ЗАНІМА: Години лічуть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский різить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіпких ч. 5) уділяє інформації в справах залізнич., продає білети всякого рода і розклади їзди.

З. БОДЕНШТАЙН

Львів, ул. Кароля-Людвіка ч. 29.

поруцає

— свій головний — фабричний —

склад інструментів музичних

як також великий вибір

інструментів самограючих та забавок для дітей

по найнижшій ціні.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреев. Митроп. і Преосв. Еп. Ординариатам всіх грех епархій, обезпечає будинки, уряджене домашне, скот, господарскі зварида, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шид огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898 выносятся:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.268 „ 12 „	
Фонд севсвний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а прееди звідуть ся севргорочно. До кінця 1898 року выносили вышлачені шоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк красей при іспичках гіпотечних.

На житє мжана обезпечатись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришене з ссмеженю поруксю, уділяє позички за оплатю 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні за інтабуляцією або поруксю двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до опрочентованя від членів і третих осіб по 4%. Уділ членський выносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом сїти і спжичку дістати мже тільки член сбезпечений в «Дністрі». Інформані уділяє Дирекція листовно.

Зголошеня о уділеня агенцій в окрестностях де нема агєнтоу «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Выдає і відповідєє за редакцію Стефан Кульчицкий.

Перша руска торгівля і рукоділля

параментів церковних

і застави столової (сервісів) із хінського срібла

під фірмою

Евг. Спозарский і Вол. Устенський

у Львові, улица Руска ч. 1.

в каменіці тов. «Просьвіта».

ТОРГОВЛЯ

поруцає:

Свій богато заосмотренний склад всїляких товарів церковних.

Великий вибір хрестів железних нагробних.

Застави столові з хінського срібла.

Всякі посилки полагаджуся відвортною почтою по найнижшій ціні.

Рукоділля бронзівнича

принймає замовленя на всякі роботи із золота, срібла, бронзу і п. металів, як також до відновленя, позолоченя і посрібленя всякі церковні і домашні зварида.

Все виконує ся в найкоротшій часі і по найнижшій ціні. 9—10

Хто хоче заробити

400

марок місячно

певно, легко і без ризика?

Нехай шле свою адресу без марки під V, 21,

Annoncen Exped. K. F. Wojtan Leipzig-Lindenau.

З друкарні В. А. Шийковського.